

4

Vragenuur: Vragen De Roon

Vragen van het lid De Roon aan de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, bij afwezigheid van de minister van Buitenlandse Zaken, over **de Turkse kritiek op het Nederlandse beleid met betrekking tot de Turkse minderheid in ons land.**

De heer **De Roon** (PVV):

Voorzitter. De Turkse bemoeienis met de manier waarop in Nederland met de Turken wordt omgegaan, is schandelijk. Nederland wordt gewoon beschuldigd van agressie en discriminatie, wat natuurlijk absolute onzin is. Turkije wil zich zelfs bemoeien met het integratiedebat hier. Nog veel schandaliger is het feit dat onze regering de hele zaak probeert te bagatelliseren, want natuurlijk is de verklaring op de website van het Turkse ministerie van Buitenlandse Zaken wel degelijk gericht tegen bijvoorbeeld de brief van minister Asscher waarin hij aankondigde de Turkse lange arm in ons land eens goed in de gaten te gaan houden, of tegen onderzoeksopdrachten die leiden tot onaangename conclusies, zoals de constatering dat 90% van de jonge Turken in ons land de jihadisten in Syrië als helden beschouwt.

De bewering van onze minister-president dat de verklaring op de website van het Turkse ministerie zich niet tot onze overheid richt en excuses dus niet nodig zouden zijn, deugt van geen kant. Ik vraag de minister of zij erkent dat de Turkse verklaring wel degelijk ook aan onze overheid is gericht en dat we met Turkse gladdes praatjes daarover geen genoeg moeten nemen.

Onze minister van Buitenlandse Zaken belde met zijn Turkse collega hierover en liet vervolgens in een kort briefje aan de Kamer weten dat de Turken vonden dat er geen sprake is van een Turkse beschuldiging. Waarom heeft onze minister van Buitenlandse Zaken, zoals hij zelf zegt, het met zijn Turkse collega niet eens gehad over de verklaring die nog steeds online staat?

Onze regering gedraagt zich als een slappe dweil. Waarom laat onze regering haar mening of er sprake is van een Turkse beschuldiging jegens Nederland of onze regering bepalen door de Turken? Waarom heeft onze regering daar geen eigen mening over? Hoe diep wil de regering eigenlijk buigen voor de Turken? Dat mogen we ons wel afvragen na deze blamage. Het antwoord op die vraag blijkt te zijn: zo diep mogelijk. Dat is onaanvaardbaar. Van onze regering mag worden verwacht dat zij de rug recht en alsnog duidelijk maakt aan de Turken dat wij verlangen dat de verklaring wordt ingetrokken, dat deze wordt verwijderd van de website en dat excuses worden aangeboden aan Nederland. Ik vraag de minister of zij bereid is, dit alsnog van Turkije te verlangen. Is de minister bereid, de Turkse ambassadeur het land uit te zetten als Turkije geen excuses aanbiedt?

Minister **Ploumen**:

Voorzitter. De opmerkingen van een woordvoerder van het Turkse ministerie van Buitenlandse Zaken van 26 november over Nederland hebben terecht voor veel ophef gezorgd.

Daarom heeft mijn collega Bert Koenders diezelfde middag nog de Turkse ambassadeur in Nederland aangesproken, en diezelfde avond namens het kabinet onze ernstige zorgen overgebracht in een telefoongesprek met zijn Turkse ambtsgenoot. Collega Koenders heeft erop gewezen dat Nederland een eigen integratiebeleid voert en daarbij geen inmenging van andere landen nodig heeft. Minister Çavuşoğlu van Turkije nam in het gesprek afstand van enige kritiek op de Nederlandse overheid of de Nederlandse politiek. Intussen heeft de Turkse regering ook via de Turkse ambassade laten weten dat er geen sprake is van een Turkse beschuldiging, niet tegen de Nederlandse regering, niet tegen het Nederlandse volk en niet tegen Nederland als land. De Turkse minister van Buitenlandse Zaken heeft ook een televisie-interview voor het NOS Journaal gegeven, dat afgelopen zondag te zien was. Daarin heeft hij gezegd dat Nederland geen racistisch land is maar dat Turkije zich wel zorgen maakt over racistische tendensen waar Nederlanders van Turkse afkomst onder zouden lijden.

Collega Koenders heeft zojuist tijdens de NAVO-ministeriële top in Brussel een openhartig en constructief gesprek gehad met zijn Turkse collega, waarin hij nogmaals het Nederlandse standpunt heeft herhaald. Turkije kan natuurlijk een mening hebben over deze zaken, maar het is de Turkse autoriteiten nu een aantal malen duidelijk gemaakt dat Nederland een eigen integratiebeleid voert en dat Turkse inmenging daarbij niet aan de orde is. Dat blijven wij in contacten met de Turkse autoriteiten actief uitdragen. Integratiebeleid in Nederland is primair een Nederlandse zaak en wij vinden dat Nederlanders van Turkse afkomst in vrijheid hun keuzes moeten kunnen maken. Voor alle Nederlanders geldt overigens, ten overvloede, dat wanneer zij gediscrimineerd worden, dit natuurlijk een zorg is voor de Nederlandse overheid en zij daartegen zal optreden.

De heer **De Roon** (PVV):

Ik dank de minister voor haar beantwoording, maar ik constateer dat zij vooral de Turkse gladdes praatjes en de flauwekulantwoorden van de minister-president en de minister van Buitenlandse Zaken herhaalt. Ziet de minister dan niet hoe de Nederlandse regering op deze manier compleet voor gek staat en ook heel Nederland voor schut wordt gezet? Ziet de minister dan niet dat de conclusie in Ankara nu is dat onze regering met zich laat sullen?

Dit komt er nu van als je de dubbele nationaliteit van mensen uit Turkije accepteert. Turkije wil zich op alle mogelijke manieren bemoeien met de Turken hier. En niet alleen door stiekem en achter de schermen Turkse organisaties in ons land aan te sturen, maar nu zelfs openlijk door zich met Nederlandse zaken te bemoeien. Ziet de minister dat de dubbele nationaliteit tot ongewenste inmenging van Turkse zijde in ons land leidt? Turkije mag wat mij betreft niet meebeslissen en ook niet meepraten over het Nederlandse integratiebeleid, zoals de regering wél heeft gezegd. Wat de PVV betreft, mag Turkije helemaal niet meepraten over Nederlandse aangelegenheden. Dat zou de regering keihard aan Turkije te verstaan moeten geven. Wil de minister dit nu ondubbelzinnig aan Turkije meedelen?

Minister **Ploumen**:

Ik wil nog wel een keer herhalen wat de boodschap van Nederland aan de Turkse autoriteiten is geweest, zojuist in het gesprek met de Turkse minister van Buitenlandse Zaken.

Die boodschap blijven wij ook herhalen. Turkse inmenging in het Nederlandse integratiebeleid stellen wij niet op prijs. Wij voeren ons eigen beleid. Dat lijkt mij een heel helder standpunt, waar niets op af te dingen is.

De heer De Roon (PVV):

De minister blaast wel, maar de regering bijt niet door jegens de Turken. Ik constateer dat de Nederlandse reactie op de Turkse brutaliteit aantoont dat het kabinet vooral bestaat uit slappe dweilen die zichzelf en Nederland voor schut zetten. Maar bij de verkiezingen in maart kan de burger hiermee afrekenen.

Minister Ploumen:

Ik herken me niet in dat beeld van de Nederlandse regering. Ons standpunt is duidelijk en wij zullen dat blijven herhalen.

De heer Azmani (VVD):

Het is in ieder geval goed dat de minister van Buitenlandse Zaken vanochtend weer overleg heeft gehad. Ik vind het belangrijk om te benoemen dat er geen inmenging is in het integratiebeleid van de Turkse overheid, vanuit Ankara. Er mag geen sprake zijn van een diaspora. Ik hoorde de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking zojuist zeggen dat zij dat ook niet wil, maar wordt die boodschap ook expliciet meegegeven aan de Turkse minister van Buitenlandse Zaken? Wij willen niet dat er sprake is van een diaspora. Het gaat om Nederlandse staatsburgers. Het gaat om Nederlandse burgers met een Turkse achtergrond. Dat zijn Nederlanders en die mengen zich in een integratiedebat. Dat moet niet vanuit Turkije gebeuren.

Minister Ploumen:

Volgens mij heb ik zojuist in iets andere bewoordingen hetzelfde gezegd als nu wordt voorgesteld.

De heer Knops (CDA):

De reactie van de Nederlandse regering was buitengewoon slap. Ik ben het daarmee eens. Turkije mengt zich zo grof in het Nederlandse beleid in en de reactie van de Nederlandse reactie is niet eens: ik wil dat deze verklaringen van de website van het ministerie van Buitenlandse Zaken afgaan. De premier vergoelikt dat ook nog eens. Ik vraag mij dan af: waarom accepteert deze minister dat? Ik vraag haar dat hierbij ook.

Minister Ploumen:

Nogmaals, er is in de afgelopen dagen natuurlijk intensief contact geweest tussen de Nederlandse en de Turkse regering, met name met de Turkse minister van Buitenlandse Zaken. Daarin hebben wij klip-en-klaar onze positie uitgelegd. Wij hebben dat tot vanochtend toe gedaan. Dat zullen wij ook blijven doen. Ik blijf mijzelf enorm herhalen door te zeggen dat dit een heldere boodschap is die voor geen enkel misverstand vatbaar is.

De voorzitter:

Mijnheer Knops, dit wordt de tweede vraag van de CDA-fractie.

De heer Knops (CDA):

Dit is natuurlijk een patroon. In 2008 deed toenmalig premier Erdogan al een oproep in Duitsland. Hij deed de uitspraak dat assimilatie een misdaad tegen de menselijkheid was. Hij deed dat omdat de Turken in Duitsland wilden integreren. Hij vond dat dit op een andere manier zou moeten. Dit past in dat patroon. Ik denk dat de minister en dit kabinet hier duidelijk stelling tegen moeten nemen. Het is een Nederlandse aangelegenheid. Het zijn Nederlanders die hier wonen. Die hebben hun eigen verantwoordelijkheden. Daar hoeven we geen inmenging van de Turkse regering bij te hebben.

Minister Ploumen:

Ik ben er blij mee dat de heer Knops mijn woorden nogmaals herhaalt.

De heer Kuzu (Groep Kuzu/Öztürk):

Wij vinden dat wij in Nederland krachtig genoeg zijn om discriminatie en racisme via democratisch geëigende wegen in dit parlement te bestrijden. Ik heb daarom maar één vraag aan de minister: erkent zij dat er sprake is van discriminatie en racisme in Nederland? Ja of nee?

Minister Ploumen:

Het is duidelijk. Ik denk dat verschillende onderzoeken en ook uitspraken van mensen hier in Nederland aantonen dat sommige mensen zich gediscrimineerd voelen. Als dat zo is, neemt de regering daar stelling tegen. Zij neemt daar ook maatregelen tegen. Ik denk dat zeker dat laatste belangrijk is.

De heer Bosma (PVV):

We zouden natuurlijk heel snel de ambassadeur moeten terugroepen en met die maatregel duidelijk maken dat het ons niet bevalt. Maar ik heb nog even iets anders. Op dit ogenblik verdedigen Nederlandse militairen Turkije. Onze jongens staan daar klaar met hun Patriotraketten. Zij helpen dus bij de verdediging, bij de defensie van Turkije. Dat kost heel veel geld. Het gaat om 30 miljoen op jaarbasis. De Turken weten dat blijkbaar niet op waarde te schatten. Zij zien ons blijkbaar als een soort voetveeg die je voor rotte vis mag uitmaken, maar wij zijn wel goed genoeg om dat land te verdedigen. Moeten we niet onmiddellijk onze jongens terugtrekken uit Turkije?

Minister Ploumen:

De heer Bosma noemt onze jongens, maar het gaat in toenemende mate gelukkig ook om vrouwen. Zoals iedereen en dus ook de heer Bosma weet, staan de Patriotraketten in NAVO-verband opgesteld in Turkije om de burgerbevolking en het grondgebied van een NAVO-bondgenoot te beschermen. Wij zien geen reden om hun die bescherming te ontfangen.

De heer **Van der Staaij** (SGP):

Ik las onlangs berichten waarin stond dat Turkije en Nederland de strijdbijl begraven hebben. Ik heb eerder gezegd echter nooit veel van een strijdbijl van de kant van Nederland gemerkt. Het leek wel alsof dat opgelost was, voordat de Nederlandse positie heel stevig gemarkeerd is. Hoe verklaart de minister dat?

Minister **Ploumen**:

Ik heb zelf geen kennis genomen van berichten over een strijdbijl, al dan niet begraven. Ik weet wel dat wij een verschil van inzicht hebben met de Turkse regering. De afgelopen weken en dagen is er nadrukkelijk gesproken met vertegenwoordigers van de Turkse overheid, met name met de Turkse minister van Buitenlandse Zaken en hier ter plekke met de Turkse ambassadeur. Wij hebben de positie die ik net heb toegelicht, in alle scherpte aan de vertegenwoordigers van de Turkse regering overgebracht en met hen een openhartig en constructief gesprek daarover gehad.

De **voorzitter**:

Mijnheer Voordewind, een korte vraag graag.

De heer **Voordewind** (ChristenUnie):

Ja, voorzitter, ik heb eigenlijk maar een kort verzoek. Is het kabinet bereid om de Turkse ambassadeur op het matje te roepen met als enige doel, de verklaring van de website te laten halen?

Minister **Ploumen**:

Mijn collega Koenders heeft de Turkse ambassadeur reeds aangesproken. Vandaag heeft collega Koenders wederom met de Turkse minister van Buitenlandse Zaken gesproken en in dat gesprek onze positie duidelijk gemaakt, zoals ik al zei. Wij zullen dat herhalen als dat nodig mocht zijn.

De **voorzitter**:

Wat is dan het antwoord op de vraag?

Minister **Ploumen**:

Wij vinden dat wij daarmee de Nederlandse positie helder hebben overgebracht aan de Turkse autoriteiten.

Mevrouw **Maij** (PvdA):

Het is goed dat de Nederlandse positie helder is en dat er in Nederland geen sprake is van systematische uitsluiting of discriminatie ten aanzien van welke bevolkingsgroep dan ook. Het is goed dat de regering haar positie heeft overgebracht. Tegelijkertijd blijkt wel duidelijk dat er nogal enig licht is tussen de interpretatie van de Nederlandse zijde en van de Turkse zijde van dit gesprek en ook tussen de informatie van de ene kant en die van de andere kant. Het is goed dat minister Koenders vandaag een gesprek heeft gevoerd. Wat zijn de stappen voor de toekomst? Ik denk namelijk dat dit gesprek nog niet is afgerond.

Minister **Ploumen**:

Nederland en Turkije gaan regelmatig dialogen met elkaar aan. Ik kan mij voorstellen dat dit een onderwerp van gesprek zal blijven, waarbij onze positie onverminderd helder is.

De **voorzitter**:

Mijnheer Azmani, dit is de tweede vraag namens de VVD-fractie.

De heer **Azmani** (VVD):

Ja, voorzitter, dank. Een punt is dat ook aan de Turkse autoriteiten bekend moet worden gemaakt dat wij geen bemoeienis van hen met het Nederlandse integratiebeleid willen. Een ander punt dat ik wil voorleggen is de vraag of de minister het met mij eens is dat wij onze rug recht moeten houden. Wij hebben onderzoeken gedaan naar de Turkse stromingen in Nederland. Daar liggen, volgens mij, de gevoeligheden. Ik ga ervan uit dat wij doorgaan met het schenken van aandacht aan die Turkse organisaties, zodat daar meer transparantie en openheid betracht worden. Kan de minister dat bevestigen?

Minister **Ploumen**:

Bij mijn weten is collega Asscher daar vorige week tijdens de begrotingsbehandeling van Sociale Zaken al uitvoerig op ingegaan. Wij blijven daar natuurlijk aandacht voor hebben.

De heer **Sjoerdsma** (D66):

De minister zegt dat na gesprekken met de ambassadeur, met de plaatsvervangend ambassadeur en met de collega van minister Koenders, de minister van Buitenlandse Zaken, de kou uit de lucht zou zijn. Dan vraag ik mij af waarom die verklaring nog steeds niet van de website in Turkije verdwenen is.

Minister **Ploumen**:

Ik heb gezegd dat we onze positie een aantal malen helder voor het voetlicht hebben gebracht bij de Turkse autoriteiten. Men heeft daar kennis van genomen. Dat zullen wij blijven herhalen. Daarmee is wat ons betreft het gesprek niet ten einde, maar hebben we wel deze week heel helder gemaakt waar we staan.

De **voorzitter**:

Dank u wel voor uw antwoorden en dank voor uw komst naar de Kamer.